

De behoefte aan Ad-opleidingen in het ECABO domein

Afdeling arbeidsmarktonderzoek
Odile Sondermeijer

Maart 2014

Inhoud

Samenvatting en conclusies	5
Inleiding	7
1 De behoefte aan Ad-opleidingen	8
1.1 De behoefte aan medewerkers op Ad-niveau	9
1.2 De behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel	11
2 Verwachtingen ten aanzien van het opleidingsniveau	13
3 Vacatures in het ECABO domein	14
4 Studenten en diploma's van Ad-opleidingen in het ECABO domein	15
4.1 Ontwikkeling instroom en aantal opleidingen	15
4.2 Gediplomeerden van Ad-opleidingen in het ECABO domein	16
5 Vergelijking resultaten vanaf 2010	18
Bijlage	

Samenvatting en conclusies

Vanwege de veronderstelde toename van de behoefte van werkgevers aan hoger (dan mbo-4) gekwalificeerde medewerkers in het ECABO domein, heeft ECABO in het najaar van 2013 hiernaar onderzoek gedaan. Vanuit een tweetal invalshoeken is gekeken naar deze behoefte op bedrijfsvestigingsniveau: de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau en de behoefte aan Ad-opleidingen voor zittend personeel. Ook is gevraagd naar de verwachtingen die werkgevers hebben ten aanzien van de ontwikkeling van het gewenste opleidingsniveau voor de huidige mbo-functies. De behoefte aan Ad-ers kan tevens worden geanalyseerd met vacature onderzoek. ECABO maakt hiervoor gebruik van de Jobfeed database met vacatures die zijn gepubliceerd op internet. Tenslotte zijn overzichten opgenomen met het aantal instromers, opleidingen en gediplomeerden van de Ad-opleidingen in het ECABO domein.

Voor de enquête onder ECABO leerbedrijven zijn bijna 10.500 vragenlijsten ingevuld. In deze rapportage worden de resultaten gepresenteerd voor vijf kwalificatierichtingen van ECABO, te weten Secretariële beroepen, Financieel-administratieve beroepen, Commerciële beroepen, ICT en media en Juridische beroepen, en op het niveau van de zes districten, volgens de indeling van het voormalige CWI.

Van de respondenten geeft 17 procent aan dat zij een grote tot heel grote behoefte hebben aan medewerkers in ECABO beroepen op Ad-niveau. De behoefte aan medewerkers op Ad-niveau is het grootst in de ICT en media (23 procent) en de commerciële beroepen (19 procent). De behoefte aan medewerkers op Ad-niveau in het ECABO domein is groter in district Middenwest (21 procent) dan in de overige districten. In de bedrijfssector informatie en communicatie is de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau het grootst.

Eén op de twaalf respondenten (8 procent) geeft aan dat zij een grote tot heel grote behoefte hebben aan een Ad-opleiding in het ECABO domein voor zittend personeel. Er zijn nauwelijks verschillen tussen de districten. De behoefte aan een Ad-opleiding voor zittende medewerkers met een ICT of juridisch beroep is relatief gezien het grootst. Ook hier is de behoefte het grootst in de bedrijfssector informatie en communicatie.

Ruim de helft (57 procent) van de respondenten verwacht dat het opleidingsniveau zal stijgen voor de functies in het verlengde van de opleidingen op mbo-niveau 4. Dit wordt vooral verwacht voor de bedrijfsadministrateur, medewerker evenementenorganisatie en applicatieontwikkelaar.

In de periode van augustus tot en met november 2013 zijn er in het ECABO domein bijna 50.000 vacatures ontstaan. In ongeveer 6.500 (13 procent) van deze vacatures wordt gevraagd naar medewerkers op een niveau tussen mbo en hbo. Vooral voor commerciële medewerkers zijn er relatief veel vacatures (2.907) op dit niveau. Ook zijn er relatief veel vacatures op dit niveau voor medewerkers in de ICT en media (1.238) en Financiële beroepen (1.104).

Tenslotte is het interessant om de resultaten te leggen naast het aantal instromers en gediplomeerden van de bekostigde Ad-opleidingen in het ECABO domein. Dan blijkt er sprake van een forse discrepantie. In het studiejaar 2012-13 zijn er in totaal 666 nieuwe studenten die zich hebben ingeschreven bij één van de 18 Ad-opleidingen in het verlengde van de kwalificatierichtingen van ECABO. In het jaar 2011 waren er in totaal aan deze Ad-opleidingen 559 gediplomeerden. Dit aantal blijft fors achter bij de vraag.

Uit de vergelijking met dezelfde onderzoeken die ECABO in de drie voorgaande jaren heeft gedaan, blijkt dat in alle vier de onderzoeken:

- één op de zes leerbedrijven aangeeft behoefte te hebben aan medewerkers op Ad-niveau in ECABO beroepen.

- de behoefte het grootst is aan ICT medewerkers en commercieel medewerkers op Ad-niveau.
- er een stabiele behoefte is aan een Ad-opleiding voor zittend personeel in de ECABO-beroepen van 8 procent.
- het aantal vacatures op mbo/hbo niveau het grootst is voor commercieel personeel.
- het aantal gediplomeerden achterblijft bij de vraag.

Inleiding

Het kenniscentrum beroepsonderwijs bedrijfsleven ECABO doet continu onderzoek naar de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in de ECABO beroepen. Dit zijn de economisch-administratieve, ICT- en veiligheidsberoepen. Daarnaast worden ontwikkelingen binnen het onderwijs op het gebied van deelname aan opleidingen, behaalde diploma's en de bestemming van schoolverlaters op de voet gevolgd. Met deze onderzoeksresultaten kan het kenniscentrum inzicht geven in de mate van aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

In het najaar van 2013 heeft ECABO onderzoek onder leerbedrijven gedaan, onder andere naar de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau en de behoefte aan Ad-opleidingen voor zittende medewerkers. Het betreft hier medewerkers met een secretarieel, financieel-administratief, commercieel, ICT of juridisch beroep. In het eerste hoofdstuk van deze rapportage worden de resultaten gepresenteerd van deze vragen in de enquête.

Ook is aan de respondenten gevraagd een uitspraak te doen over de verwachte ontwikkeling van het gewenste opleidingsniveau voor de functies in het verlengde van de ECABO kwalificaties. Deze verwachtingen komen aan bod in hoofdstuk 2.

Daarnaast zijn gegevens opgenomen uit de vacature database Jobfeed. Met behulp van dit databestand ontstaat inzicht in het aantal ontstane vacatures naar functie en niveau. Het derde hoofdstuk geeft inzicht in het aantal vacatures met een gevraagd opleidingsniveau tussen mbo en hbo in het ECABO domein.

Het vierde hoofdstuk biedt een overzicht van het aantal instromers en gediplomeerden van de Ad-opleidingen in het ECABO domein.

Dit is de vierde keer dat ECABO onderzoek heeft gedaan naar de behoefte aan Ad-opleidingen in het ECABO domein. De vorige onderzoeken zijn gedaan in het najaar van 2010, 2011 en 2012. Een vergelijking van de resultaten met die uit de vorige onderzoeken is het onderwerp van het laatste hoofdstuk.

Een bijlage met tabellen is toegevoegd.

1 De behoefte aan Ad-opleidingen

Enquête onder leerbedrijven

Jaarlijks brengt ECABO de arbeidsmarkt van de beroepsgroepen binnen het ECABO domein in kaart. Dit zijn de Secretariële beroepen, Financieel-administratieve beroepen, Commerciële beroepen (inclusief Banken, Verzekeraars en Financiële intermediairs, ICT en media, Juridische beroepen, Orde en veiligheid en Informatiedienstverlening. Eén van de belangrijkste bronnen die ten grondslag ligt aan dit onderzoek, is de enquête onder erkende leerbedrijven van ECABO. De meeste vragen in deze enquête zijn gericht op de vraag naar medewerkers met een ECABO beroep en de verwachte ontwikkelingen op dit gebied. Ook zijn er vragen opgenomen over de behoefte aan Ad-opleidingen. De antwoorden op deze vragen worden hieronder gepresenteerd. De beroepsgroepen Orde en veiligheid en Informatiedienstverlening zijn niet opgenomen in de enquête onder leerbedrijven. De behoefte aan Ad-opleidingen voor deze beroepsgroepen is niet onderzocht.

Om de behoefte aan medewerkers met een Ad-opleiding en de behoefte aan een Ad-opleiding voor zittende medewerkers in kaart te brengen zijn twee vragen gesteld. Een korte introductie over de Ad ging vooraf aan de vragen. In de vragenlijst was het volgende opgenomen:

De Associate degree (Ad) is een nieuwe tweejarige opleiding die wordt afgesloten met een diploma op het niveau tussen mbo-4 en hbo. De Ad-opleiding maakt deel uit van een hbo-studie en is vooral bedoeld voor leerlingen die na hun mbo-4 opleiding willen doorstuderen, maar niet voor een vierjarige hbo-opleiding willen kiezen. Maar ook mensen met werkervaring die, al dan niet naast hun baan, (weer) een studie willen oppakken, kunnen een Ad volgen. Achterliggende gedachte van de Ad-opleiding is de toenemende behoefte van werkgevers aan hoger gekwalificeerde arbeidskrachten.

Aan alle respondenten (mits medewerkers in dienst de betreffende richting) is de volgende vraag gesteld: In hoeverre is er binnen de vestiging van uw bedrijf / instelling behoefte aan medewerkers op Ad-niveau binnen de volgende beroepsrichting(en).....?

- heel groot
- groot
- klein noch groot
- klein
- geen behoefte

De volgende vraag is gesteld voor elke richting waarbinnen personen op mbo-niveau werkzaam zijn: In hoeverre is er binnen de vestiging van uw bedrijf / instelling behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel binnen de volgende beroepsrichting(en).....?

- heel groot
- groot
- klein noch groot
- klein
- geen behoefte

De vragenlijsten zijn voorgelegd aan de contactpersoon voor de beroepspraktijkvorming (BPV) van erkende leerbedrijven. In totaal zijn ongeveer 30.000 leerbedrijven uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. De leerbedrijven die hebben meegewerkt, hebben de vragen beantwoord voor één of twee richtingen. Dit heeft geresulteerd in bijna 10.500 ingevulde vragenlijsten.

Tabel 1.1 toont de verdeling van de ingevulde vragenlijsten over de ECABO kwalificatierichtingen en districten¹.

Tabel 1.1 Verdeling ingevulde vragenlijsten naar kwalificatierichting en district

district	Secretariële beroepen	Fin adm beroepen	Commerciële beroepen ²	ICT en media	Juridische beroepen	totaal
Noord	200	228	148	124	101	801
Oost	565	638	458	410	295	2.366
Middenwest	529	615	410	338	275	2.167
Noordwest	307	350	215	199	157	1228
Zuidwest	444	514	335	277	203	1.773
Zuidoost	555	607	400	366	279	2.207
Totaal	2.600	2.952	1.966	1.714	1.310	10.542

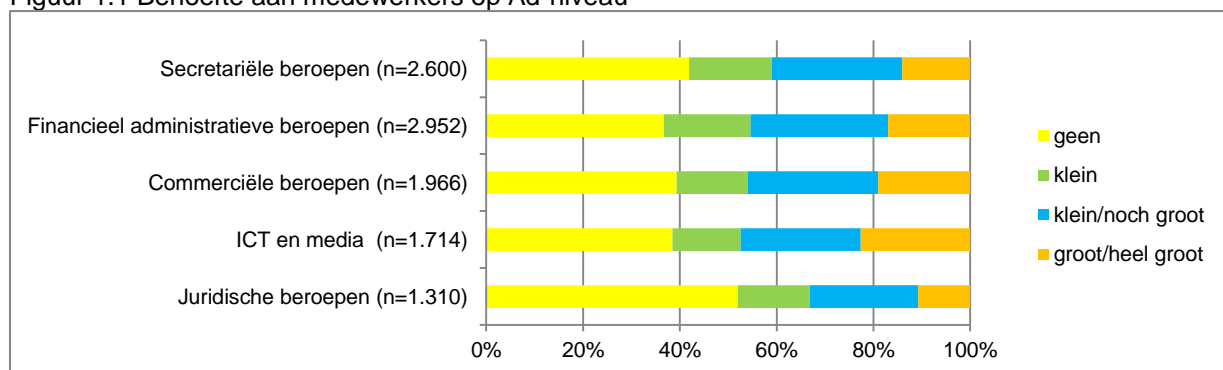
Bron: ECABO, 2014

1.1 De behoefte aan medewerkers op Ad-niveau

Vooraf grote behoefte aan Ad-medewerkers met een commercieel of ICT-beroep

Onderstaande figuur toont de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau.

Figuur 1.1 Behoefte aan medewerkers op Ad-niveau

Bron: ECABO, 2014

Ongeveer 40 procent van de respondenten geeft aan geen behoefte te hebben aan medewerkers op Ad-niveau voor de kwalificatierichtingen van ECABO. Bij de richting Juridische beroepen is dit aandeel groter (51 procent). Bij de richting ICT en Media is het aandeel respondenten met een (heel) grote behoefte aan Ad-medewerkers het grootst (23 procent).

Al met al wordt in 1.770 (17 procent) van de 10.542 vragenlijsten aangegeven dat men een grote tot heel grote behoefte heeft aan medewerkers in ECABO beroepen op Ad-niveau.

Behoefte aan ICT medewerkers op Ad-niveau in districten Oost, Middenwest en Noordwest het grootst

De volgende tabel geeft inzicht in de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau per kwalificatierichting en district.

¹ Voor de indeling in districten: zie bijlage

² Inclusief de kwalificatierichting Banken, verzekeraars en financieel intermediairs

Tabel 1.2 Behoefte aan medewerkers op Ad-niveau naar kwalificatierichting en district

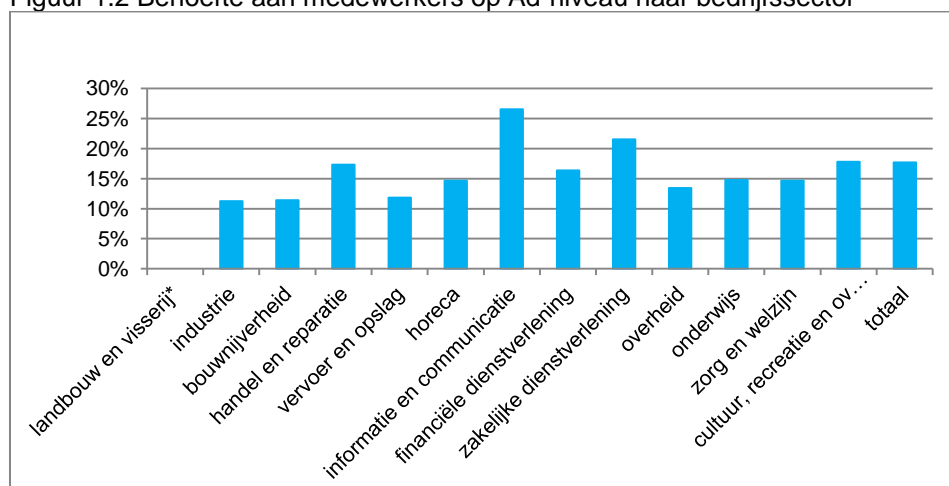
district	Secretariële beroepen	Fin adm beroepen	Commerciële beroepen	ICT en media	Juridische beroepen	totaal
Noord	12%	18%	20%	23%	11%	17%
Oost	14%	15%	20%	24%	11%	17%
Middenwest	16%	17%	20%	25%	11%	18%
Noordwest	17%	17%	18%	24%	10%	17%
Zuidwest	13%	19%	17%	18%	11%	16%
Zuidoost	12%	16%	19%	23%	11%	16%
totaal NL	4%	17%	19%	23%	11%	17%

Bron: ECABO, 2014

In relatieve zin is de behoefte het grootst aan ICT medewerkers op Ad-niveau in de districten Oost, Middenwest en Noordwest. De behoefte aan medewerkers op Ad-niveau in het ECABO domein is in alle districten vrijwel even groot (circa 17 procent).

Vooraf behoefte aan medewerkers op Ad-niveau in de bedrijfssectoren informatie en communicatie en zakelijke dienstverlening

Figuur 1.2 Behoefte aan medewerkers op Ad-niveau naar bedrijfssector

* Minder dan 80 respondenten

Bron: ECABO, 2014

In de sectoren informatie en communicatie en zakelijke dienstverlening heeft ruim 20 procent van de respondenten behoefte aan medewerkers in ECABO-beroepen op Ad-niveau. In de bijlage (tabel 2) is opgenomen hoe de verdeling over de kwalificatierichtingen is. In de sectoren industrie, bouwnijverheid en overheid is de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau relatief klein, variërend van 11 procent tot 13 procent.

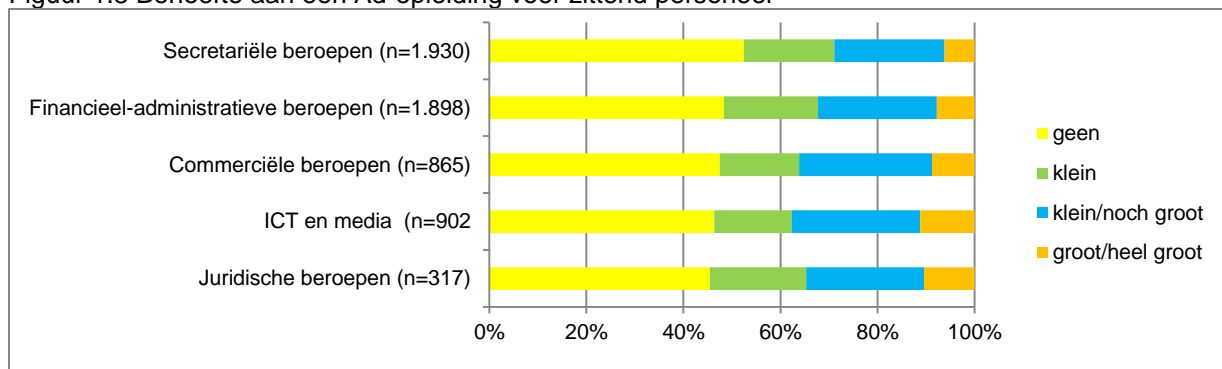
In de sector informatie en communicatie is de behoefte vooral groot aan ICT medewerkers op Ad-niveau (in 43 procent van de vragenlijsten genoemd). Dit geldt ook voor de sector zakelijke dienstverlening. Hier geeft 38 procent van de respondenten aan behoefte te hebben aan ICT medewerkers op Ad-niveau. Ruim een kwart (26 procent) van de respondenten in de financiële dienstverlening heeft behoefte aan medewerkers op Ad-niveau met een commercieel beroep.

1.2 De behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel

Behoefte aan een Ad-opleiding voor medewerkers met een ICT- functie het grootst

De tweede vraag die is gesteld, betreft de behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel met een ECABO beroep. Deze vraag is alleen beantwoord als het bedrijf werknemers op mbo niveau in de betreffende richting in dienst heeft.

Figuur 1.3 Behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel

Bron: ECABO, 2014

Relatief gezien is deze behoefte het grootst voor zittende medewerkers in een ICT- of juridische functie. Bij deze richtingen geeft 11, respectievelijk 10 procent van de respondenten aan een grote tot heel grote behoefte te hebben.

Behoefte aan Ad-opleiding voor ICT medewerkers in Oost, Middenwest en Zuidwest en voor medewerkers in de Juridische beroepen in Oost en Noordwest relatief groot

Onderstaande tabel toont de behoefte aan een Ad opleiding voor zittende medewerkers per kwalificatierichting en district.

Tabel 1.3 Behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel naar kwalificatierichting en district

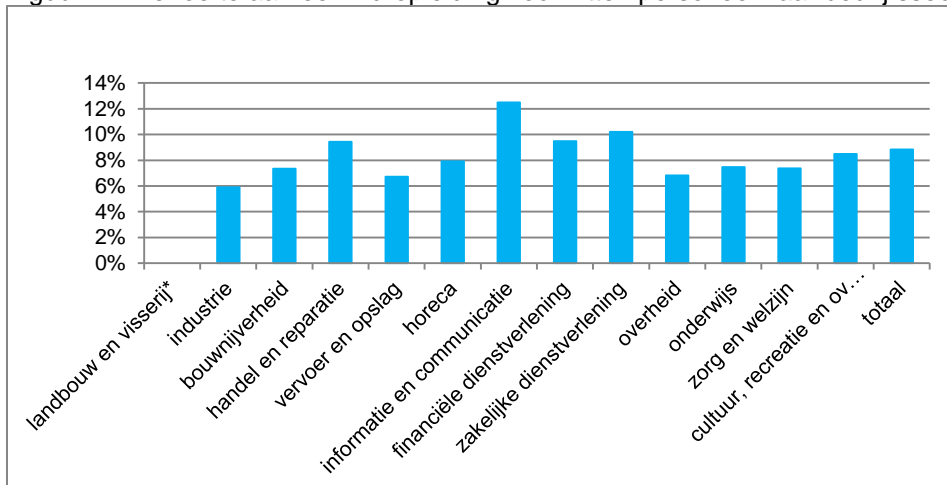
district	Secretariële beroepen	Fin adm beroepen	Commerciële beroepen	ICT en media	Juridische beroepen	totaal
Noord	4%	9%	12%	10%	7%	8%
Oost	5%	7%	9%	13%	18%	8%
Middenwest	8%	8%	9%	13%	8%	9%
Noordwest	7%	7%	8%	10%	14%	8%
Zuidwest	5%	9%	7%	12%	4%	8%
Zuidoost	7%	7%	9%	9%	8%	8%
totaal NL	6%	8%	9%	11%	10%	8%

Bron: ECABO, 2014

In de districten Oost en Noordwest is de behoefte aan een Ad-opleiding voor zittende medewerkers met een Juridisch beroep relatief gezien groot. De behoefte aan een Ad-opleiding voor medewerkers met een ICT-beroep in de districten Oost en Middenwest is groter dan bij de andere beroepen.

Vooral behoefte aan Ad-opleiding voor zittend personeel in de bedrijfssectoren cultuur, recreatie en overige dienstverlening en informatie en communicatie

Figuur 1.4 Behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel naar bedrijfssector

* minder dan 80 respondenten

Bron: ECABO, 2014

Bij de sector industrie is de behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel relatief gering (6 procent). Bij de sector informatie en communicatie is deze behoefte het grootst (13 procent). Bij deze sector gaat het dan vooral om een Ad-opleiding in de richting ICT en media. Daarna volgt de sector Zakelijke dienstverlening. Ook hier is de behoefte aan een Ad-opleiding voor medewerkers ICT en Juridisch medewerkers het grootst (zie ook de bijlage, tabel 4).

2 Verwachtingen ten aanzien van het opleidingsniveau

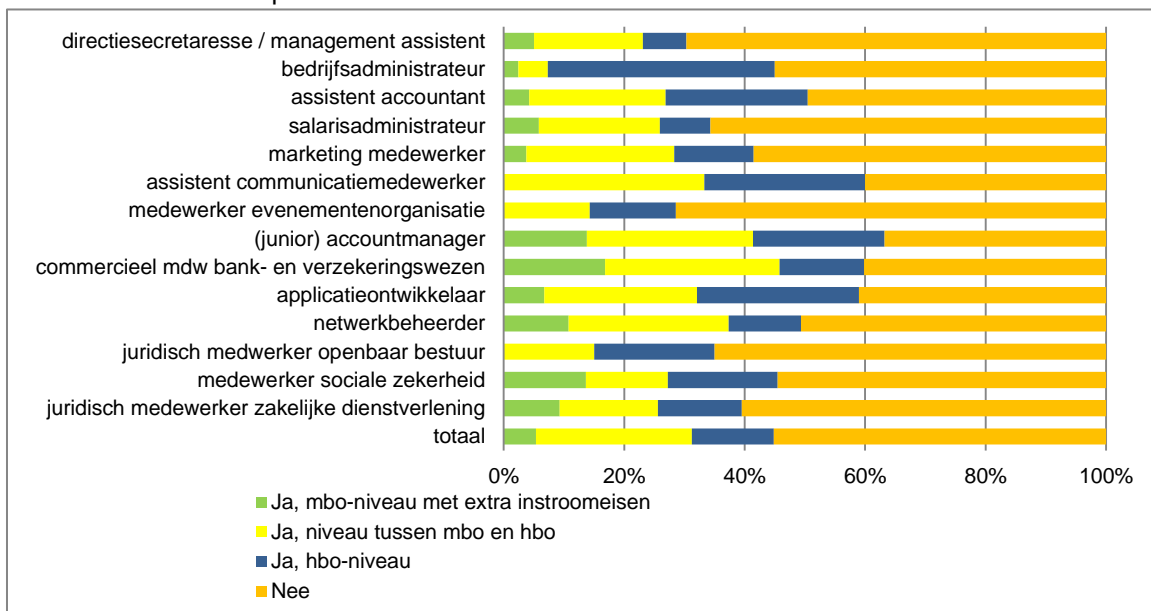
Vooraf hoger niveau voor (junior) accountmanagers, assistent communicatiemedewerkers, commercieel medewerkers bank- en verzekeringswezen en applicatieontwikkelaars

In de enquête onder leerbedrijven is ook is een vraag opgenomen over het gewenste opleidingsniveau. De vraag luidde:

Verwacht u de komende drie jaar een verhoging van het gewenste opleidingsniveau voor de volgende mbo-functies.....?

- Ja, mbo-niveau met extra instroomeisen (bv. certificaten)
- Ja, hoger mbo-niveau
- Ja, niveau tussen mbo en hbo
- Ja, hbo-niveau
- Nee

Figuur 2.1 Verwachtingen t.a.v. verhoging gewenste opleidingsniveau in de komende 3 jaar voor de ECABO kwalificaties op niveau 4

Bron: ECABO, 2014

Ruim de helft (57 procent) van de respondenten geeft aan geen verhoging van het gewenste opleidingsniveau te verwachten. Een vijfde (19 procent) verwacht een niveau tussen mbo en hbo. Ongeveer een even groot deel (20 procent) verwacht een hbo-niveau. Vooral voor de medewerkers (junior) accountmanager, assistent communicatie medewerker, commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen en applicatieontwikkelaar wordt een verhoging van het niveau verwacht. Ongeveer zes van de tien respondenten verwachten voor deze medewerkers een verhoging van het gewenste opleidingsniveau.

Vier van de tien (38 procent) respondenten verwachten een stijging naar hbo-niveau voor de Bedrijfsadministrateur. Een kwart van de respondenten verwacht een stijging naar hbo-niveau voor de kwalificaties:

- Assistent accountant
- Assistent communicatiemedewerker
- Applicatieontwikkelaar.

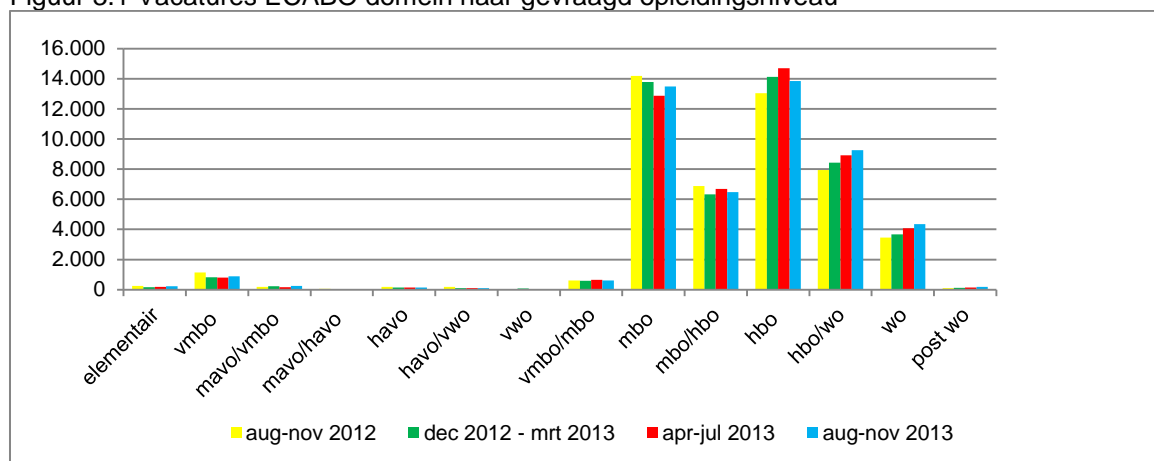
2 Vacatures in het ECABO domein

Meeste vacatures op niveau tussen mbo en hbo voor commercieel medewerkers

Jobfeed is een database met actuele vacatures die zijn gepubliceerd op internet. Deze databank biedt inzicht in het aantal ontstane vacatures in een bepaalde periode. De vacatures worden geclassificeerd op een vijftigtal items, waaronder functie, gevraagd opleidingsniveau, bedrijfssector en regio.

In de periode van augustus tot en met november 2012 zijn totaal bijna 48.300 ontstane vacatures in het ECABO domein geregistreerd. In dezelfde periode in 2013 is dit aantal hoger met 49.900. Figuur 3.1 toont het aantal geregistreerde vacatures naar gevraagd opleidingsniveau in het ECABO domein in vier-maandelijkse periodes vanaf augustus 2012.

Figuur 3.1 Vacatures ECABO domein naar gevraagd opleidingsniveau

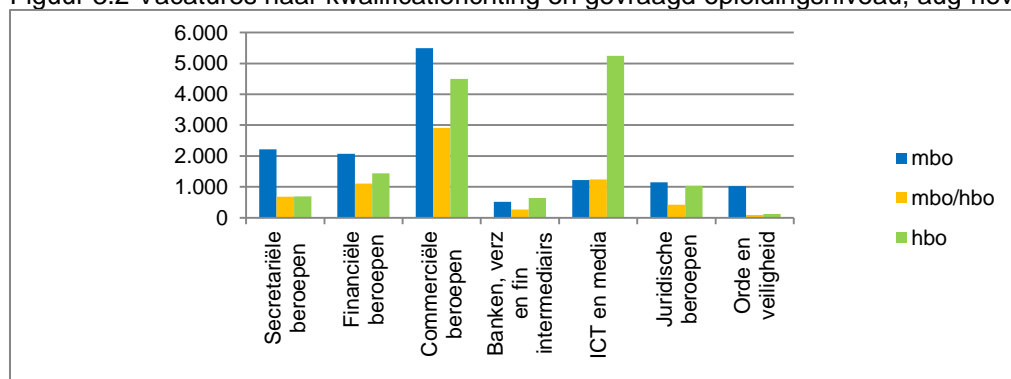

Bron: Jobfeed, bewerking ECABO, 2014

Voor drie van de tien vacatures wordt mbo-niveau gevraagd, voor ongeveer een even groot aantal wordt hbo-niveau gevraagd. In de periode van augustus tot en met november 2013 zijn er bijna 6.500 vacatures (13 procent) waarin gevraagd wordt om een niveau tussen mbo en hbo.

In figuur 3.2 is de verdeling van het aantal vacatures in de periode van augustus tot en met november 2013 per richting en gevraagd opleidingsniveau te zien.

Figuur 3.2 Vacatures naar kwalificatierichting en gevraagd opleidingsniveau, aug-nov 2013

Bron: Jobfeed, bewerking ECABO, 2014

Er zijn vooral veel vacatures met een gevraagd opleidingsniveau mbo of hbo voor de kwalificatierichting Commerciële beroepen en hbo voor de richting ICT en media. Vacatures mbo/hbo, het niveau in het verlengde van de Ad-opleidingen, zijn er vooral voor commercieel medewerkers (2.907), ICT'ers (1.238) en financieel-administratief medewerkers (1.104).

4 Studenten en diploma's van Ad-opleidingen in het ECABO domein

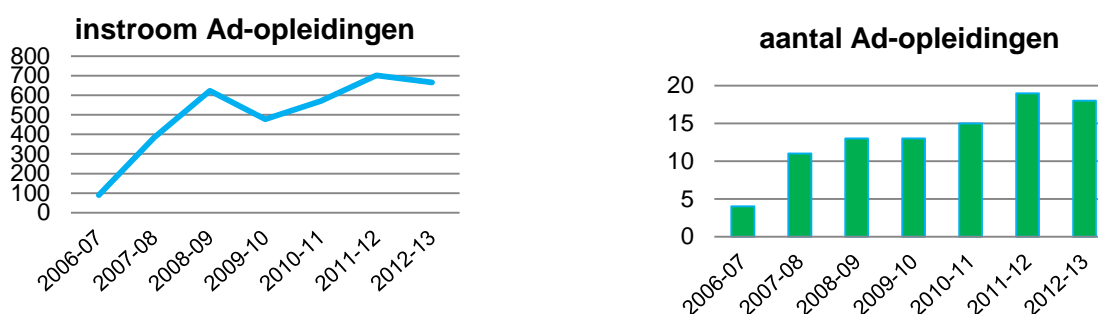
Deze paragraaf geeft inzicht in de ontwikkeling van het aantal nieuwe studenten en diploma's aan 21 bekostigde Ad-opleidingen in het ECABO domein vanaf het schooljaar 2006-07.

4.1 Ontwikkeling instroom en aantal opleidingen

666 nieuwe studenten aan de Ad-opleidingen in het ECABO domein

In het studiejaar 2012-13 zijn er 18 Ad-opleidingen direct in het verlengde van de ECABO-kwalificatierichtingen. In totaal hebben zich dat jaar 666 nieuwe studenten ingeschreven voor een Ad-opleiding in het ECABO domein.

Figuur 4.1 Ontwikkeling van de instroom van Ad-opleidingen in het ECABO domein, vanaf 2006-07

Bron: vereniginghogescholen.nl, 2014

Tabel 4.1 Instroom Ad-opleidingen in het ECABO domein, vanaf 2006-07

Ad-opleiding ECABO domein	studiejaar						
	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Accountancy	4	52	209	89	83	200	137
Assistent marketeer	-	48	26	27	35	12	22
Bedrijfseconomie	-	-	-	-	3	31	31
Bedrijfskunde	-	-	-	-	80	47	29
Bedrijfskundige informatica	-	3	7	13	4	-	-
Crossmediale communicatie	-	2	41	68	44	33	25
Eventmanager	-	73	55	53	54	72	72
Financial services management	-	-	-	-	-	3	1
Financiële dienstverlening	-	28	16	13	14	9	-
ICT beheer	-	-	-	-	-	3	6
ICT service management	-	-	-	-	-	8	14
Informatica	-	-	-	-	-	-	1
Informatiedienstverlening en -management	1	3	6	2	9	4	5
Integrale handhaving en omgevingsrecht	-	-	22	7	6	4	8
Intercedent	-	2	1	5	1	4	4
IT service management	-	-	6	4	3	14	5
Marketing management	-	5	11	10	11	12	11
Officemanagement	-	-	-	-	-	33	89
Personeel en arbeid	42	57	69	51	55	-	-
Small business en retail management	43	112	154	136	169	208	201
Sociaal financiële dienstverlening	-	-	-	-	-	5	5
Totaal	90	385	623	478	571	702	666

Bron: vereniginghogescholen.nl, 2014

In het studiejaar 2006-07 zijn vier Ad-opleidingen van start gegaan: Accountancy, Informatiedienstverlening en -management, Personeel en arbeid en Small business en retail management. In totaal zijn er dan 90 inschrijvingen. In het studiejaar 2008-09 is dit aantal opleidingen

gegroeid tot 13 en zijn er 623 instromers. In het studiejaar daaropvolgend daalt het aantal instromers en daarna komt de stijgende lijn terug tot het studiejaar 2012-13. Dan zijn er in totaal 666 instromers aan de 18 Ad-opleidingen in het ECABO domein. Dit aantal is lager dan dat in het vorige studiejaar.

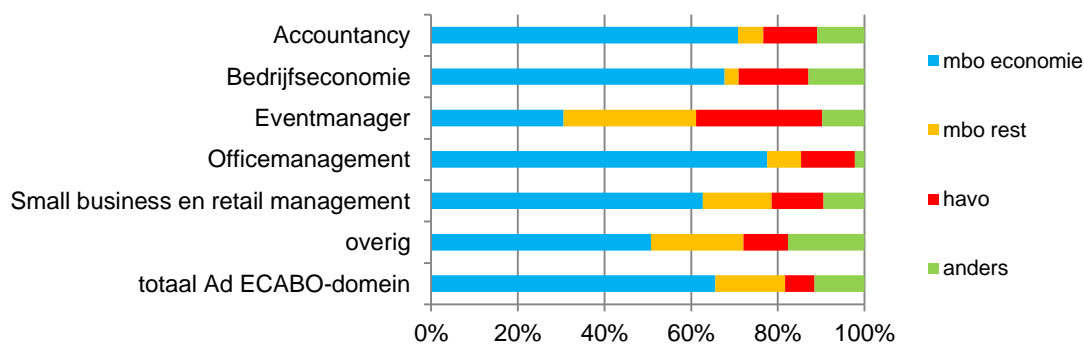
De Ad's Personeel en arbeid, Financiële dienstverlening en Bedrijfskundige informatica hebben de laatste studie jaren geen instroom meer.

De Ad-opleidingen in het ECABO domein die vanaf 2011 van start zijn gegaan zijn de volgende:

- Financial services management
- Informatica
- Sociaal financiële dienstverlening.

In het studiejaar 2012-13 zijn er bij 14 van de 20 opleidingen minder dan 30 instromers. De Ad Small business en retail management heeft de grootste nieuwe instroom met 201 studenten. Daarna volgt de Ad Accountancy met 137 nieuwe studenten.

Figuur 4.2 Instromers Ad naar vooropleiding, 2010–11

Bron: vereniginghogescholen.nl, 2014

De meeste instromers, zes van de tien, van een Ad-opleiding in het ECABO domein zijn afkomstig van een mbo-opleiding economie. Bij de Ad-opleidingen Officemanagement, Accountancy en Bedrijfseconomie is dit aandeel hoger.

In het studiejaar 2012-13 zijn er 2.163 studenten die zijn ingeschreven voor één van de Ad-opleidingen in het ECABO domein. De Ad's Accountancy en Small business en retail management hebben verreweg het grootste aantal studenten (resp. 422 en 663 ingeschreven studenten). Ongeveer de helft van de Ad-opleidingen in het ECABO domein heeft minder dan 50 studenten.

4.2 Gediplomeerden van Ad-opleidingen in het ECABO domein

In 2011 559 gediplomeerden van de Ad-opleidingen in het ECABO domein

In 2011 zijn er in totaal 559 gediplomeerden aan de Ad-opleidingen in het ECABO domein. Het jaar ervoor waren dat er 429.

De volgende tabel toont het aantal gediplomeerden van de Ad-opleidingen in het ECABO domein vanaf 2007.

Tabel 4.2 Diploma's aan Ad opleidingen vanaf 2007

Ad-opleiding ECABO domein	jaar				
	2007	2008	2009	2010	2011
Accountancy	12	150	62	94	187
Assistent marketeer	-	2	21	30	33
Bedrijfseconomie	-	-	-	-	1
Bedrijfskunde	-	-	-	47	53
Crossmediale communicatie	-	2	39	35	55
Eventmanager	-	34	40	30	44
Financiële dienstverlening	-	11	24	10	15
Informatiedienstverlening en -management	10	6	9	10	12
Integrale handhaving en omgevingsrecht	-	7	8	11	8
Intercedent	-	-	2	1	1
IT service management	-	3	3	8	3
Marketing management	-	8	13	1	10
Small business en retail management	60	129	158	152	137
Totaal	82	352	379	429	559

Bron: cijfers.hbo-raad.nl, 2014

De Ad-opleidingen Accountancy en Small business en retail management hebben verreweg de meeste gediplomeerden.

Er zijn 8 opleidingen die (nog) geen gediplomeerden hebben:

- Bedrijfskundige informatica
- Financial services management
- ICT beheer
- ICT service management
- Informatica
- Officemanagement
- Personeel en arbeid
- Sociaal financiële dienstverlening.

5 Vergelijking resultaten vanaf 2010

Vanaf 2010 is jaarlijks eenzelfde onderzoek onder leerbedrijven gedaan, waarbij dezelfde Ad-vragen zijn gesteld. Hieronder volgt een vergelijking van de resultaten van de vier metingen.

Uit de onderzoeken blijkt dat:

- van de leerbedrijven 16 tot 17 procent een grote tot heel grote behoefte heeft aan medewerkers op Ad-niveau in ECABO beroepen
- relatief gezien de grootste behoefte bestaat aan ICT medewerkers en commercieel medewerkers op Ad-niveau.

In 2010 had 6 procent van de leerbedrijven behoefte aan een Ad-opleiding in het ECABO domein voor zittende medewerkers. In 2011, 2012 en 2013 was dit 8 procent. In de eerste drie metingen is de behoefte aan een Ad-opleiding Commerciële beroepen en ICT en media relatief gezien het grootst. Uit de meting van 2013 blijkt ook de behoefte aan een Ad-opleiding voor juridisch medewerkers relatief groot te zijn.

Bij een vergelijking van de verwachtingen ten aanzien van de ontwikkeling van het gewenste opleidingsniveau blijkt dat deze uiteen lopen. Kwalificaties waarbij vooral een verhoging van het niveau wordt verwacht zijn:

- Assistent accountant
- Bedrijfsadministrateur
- Juridisch medewerker zakelijke dienstverlening
- Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen
- (Junior) accountmanager
- Assistent communicatiemedewerker
- Applicatieontwikkelaar.

De verdeling van de vacatures op mbo/hbo-niveau naar kwalificatierichting en opleidingsniveau laat eenzelfde beeld zien. Zowel in 2010, 2011 als in 2012 zijn er op dit niveau:

- de meeste vacatures voor commercieel medewerkers
- relatief veel vacatures voor ICT'ers en financieel-administratief medewerkers.

Naar aanleiding van de gegevens over de instroom en gediplomeerden in de Ad van de afgelopen schooljaren blijkt dat het aantal gediplomeerden achterblijft bij de vraag.

Bijlage

Tabel 1 Behoefte aan medewerkers op Ad-niveau naar kwalificatierichting en district

district	Secretariële beroepen					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	4	20	56	28	92	200
Oost	15	65	136	96	253	565
Middenwest	16	66	145	94	208	529
Noordwest	7	45	85	49	121	307
Zuidwest	7	52	131	85	169	444
Zuidoost	11	58	147	93	246	555
Totaal	60	306	700	445	1089	2600

richting	Financieel-administratieve beroepen					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	4	38	66	44	76	228
Oost	12	86	175	125	240	638
Middenwest	21	83	182	99	230	615
Noordwest	11	50	102	62	125	350
Zuidwest	15	85	145	88	181	514
Zuidoost	12	84	170	111	230	607
Totaal	75	426	840	529	1082	2952

district	Commerciële beroepen (incl. B,V & FI)					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	5	25	36	19	63	148
Oost	18	74	114	74	178	458
Middenwest	11	69	119	59	152	410
Noordwest	7	31	62	30	85	215
Zuidwest	11	46	91	55	132	335
Zuidoost	10	67	108	52	163	400
Totaal	62	312	530	289	773	1966

district	ICT en media					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	8	20	27	17	52	124
Oost	25	72	91	56	166	410
Middenwest	17	66	82	48	125	338
Noordwest	5	43	54	34	63	199
Zuidwest	8	41	77	40	111	277
Zuidoost	19	64	94	47	142	366
Totaal	82	306	514	317	769	2.001

district	Juridische beroepen					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	1	10	27	11	52	101
Oost	4	27	57	47	160	295
Middenwest	2	29	69	30	145	275
Noordwest	3	12	34	33	75	157
Zuidwest	3	19	43	32	106	203
Zuidoost	9	22	63	42	143	279
Totaal	22	119	293	195	681	1310

Bron: ECABO, 2014

Figuur 1 Indeling districten

Bron: Colo, 2011

Tabel 2 Behoefte aan medewerkers op Ad-niveau naar bedrijfssector

bedrijfssector	sec	fin	com	ict	jur	%
landbouw en visserij*	-	-	-	-	-	-
industrie	6%	6%	13%	10%	5%	11%
bouwnijverheid	9%	6%	14%	14%	10%	11%
handel en reparatie	11%	12%	22%	20%	12%	17%
vervoer en opslag	14%	5%	9%	7%	11%	12%
horeca	16%	9%	15%	9%	4%	15%
informatie en communicatie	14%	5%	20%	43%	8%	27%
financiële dienstverlening	9%	8%	26%	19%	14%	16%
zakelijke dienstverlening	19%	10%	22%	28%	12%	22%
overheid	9%	0%	2%	13%	14%	13%
onderwijs	13%	11%	9%	19%	9%	15%
zorg en welzijn	14%	14%	12%	9%	11%	15%
cultuur, recreatie en ov dienstverl.	20%	6%	19%	17%	9%	18%
totaal	14%	9%	19%	23%	11%	18%

* < 80 respondenten

Bron: ECABO, 2014

Tabel 3 Behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel naar kwalificatierichting en district

district	Secretariële beroepen					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	1	5	32	23	89	150
Oost	6	15	98	77	226	422
Middenwest	5	25	80	71	195	376
Noordwest	1	15	51	40	112	219
Zuidwest	0	18	87	70	169	344
Zuidoost	3	26	90	79	221	419
Totaal	16	104	438	360	1012	1930

district	Financieel-administratieve beroepen					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	1	13	38	21	77	150
Oost	5	23	96	92	206	422
Middenwest	3	26	100	58	188	375
Noordwest	1	15	58	37	105	216
Zuidwest	5	27	82	69	154	337
Zuidoost	2	27	90	91	188	398
Totaal	17	131	464	368	918	1898

district	Commerciële beroepen (incl. B,V & FI)					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	1	7	11	7	40	66
Oost	4	14	53	40	95	206
Middenwest	2	13	54	22	75	166
Noordwest	0	7	26	14	45	92
Zuidwest	1	10	37	31	73	152
Zuidoost	3	14	56	27	83	183
Totaal	11	65	237	141	411	865

UWV District	ICT en media					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	1	6	15	9	38	69
Oost	6	22	62	34	97	221
Middenwest	2	19	45	25	77	168
Noordwest	0	12	37	21	46	116
Zuidwest	1	15	25	22	74	137
Zuidoost	2	15	55	33	86	191
Totaal	12	89	230	185	494	1.002

UWV District	Juridische beroepen					Totaal
	heel groot	groot	klein noch groot	klein	geen behoefte	
Noord	0	2	9	4	12	27
Oost	1	11	11	18	25	66
Middenwest	1	4	14	9	31	59
Noordwest	0	6	9	7	20	42
Zuidwest	0	2	12	12	21	47
Zuidoost	1	5	22	13	35	76
Totaal	3	30	77	63	144	317

Bron: ECABO, 2014

Tabel 4 Behoefte aan een Ad-opleiding voor zittend personeel naar bedrijfssector

bedrijfssector	sec	fin	com	ict	jur	%
landbouw en visserij*						
industrie	2%	4%	6%	3%	0%	6%
bouwnijverheid	7%	7%	6%	7%	8%	7%
handel en reparatie	6%	8%	12%	10%	26%	9%
vervoer en opslag	8%	3%	5%	0%	17%	7%
horeca	9%	9%	9%	0%	0%	8%
informatie en communicatie	4%	8%	5%	21%	11%	13%
financiële dienstverlening	7%	11%	8%	8%	7%	9%
zakelijke dienstverlening	9%	8%	10%	14%	13%	10%
overheid	3%	5%	0%	3%	7%	7%
onderwijs	5%	7%	11%	9%	16%	7%
zorg en welzijn	5%	6%	14%	6%	13%	7%
cultuur, recreatie en ov dienstverl	8%	10%	6%	5%	0%	8%
totaal	6%	8%	9%	11%	10%	9%

* < 80 respondenten

Bron: ECABO, 2014

Tabel 5 Verwachtingen ten aanzien van verhoging gewenste opleidingsniveau in de komende 3 jaar naar kwalificatie

kwalificatie	Ja, mbo-niveau met extra instroomseisen	Ja, niveau tussen mbo en hbo	Ja, hbo-niveau	Nee
directiesecretaresse / management assistent	5%	18%	7%	70%
bedrijfsadministrateur	2%	5%	38%	55%
assistent accountant	4%	23%	24%	50%
salarisadministrateur	6%	20%	8%	66%
marketing medewerker	4%	25%	13%	58%
assistent communicatiemedewerker	0%	33%	27%	40%
medewerker evenementenorganisatie	0%	14%	14%	71%
(junior) accountmanager	14%	28%	22%	37%
commercieel mdw bank- en verzekeringswezen	17%	29%	14%	40%
applicatieontwikkelaar	7%	25%	27%	41%
netwerkbeheerder	11%	27%	12%	51%
juridisch medewerker openbaar bestuur	0%	15%	20%	65%
medewerker sociale zekerheid	14%	14%	18%	55%
juridisch medewerker zakelijke dienstverlening	9%	16%	14%	60%
totaal	5%	26%	14%	55%

Bron: ECABO, 2014

Tabel 6 Vacatures ECABO domein naar gevraagd opleidingsniveau en periode, vanaf aug – nov 2012

gevraagd opleidingsniveau	periode			
	aug - nov 2012	dec - mrt 2012/13	apr - juli 2013	aug - nov 2013
elementair	243	172	187	235
vmbo	1.137	816	804	898
mavo/vmbo	195	227	174	243
mavo/havo	62	30	29	43
havo	190	150	138	154
havo/vwo	197	94	96	97
vwo	39	74	39	31
vmbo/mbo	622	601	656	611
mbo	14.182	13.783	12.858	13.476
mbo/hbo	6.879	6.321	6.697	6.472
hbo	13.043	14.125	14.703	13.842
hbo/wo	7.941	8.420	8.921	9.253
wo	3.451	3.677	4.085	4.340
post wo	108	130	143	181
totaal	48.289	48.621	49.530	49.876

Bron: Jobfeed, bewerking ECABO, 2014

Tabel 7 Vacatures naar kwalificatierichting en gevraagd opleidingsniveau, aug – nov 2013

kwalificatierichting	gevraagd opleidingsniveau		
	mbo	mbo/hbo	hbo
Secretariële beroepen	2.218	683	689
Financieel-administratieve beroepen	2.073	1.104	1.439
Commerciële beroepen	5.499	2.907	4.494
Banken, verzekeraars en fin intermediairs	518	263	634
ICT en media	1.224	1.238	5.246
Juridische beroepen	1.153	420	1.032
Orde en veiligheid	1.018	85	126

Bron: Jobfeed, bewerking ECABO, 2014

Tabel 6 Instromers Ad-opleidingen naar vooropleiding, 2010-11

Ad-opleiding	mbo economie	mbo rest	havo	anders
Accountancy	66%	16%	7%	12%
Bedrijfseconomie	51%	21%	10%	18%
Eventmanager	63%	16%	12%	9%
Office management	78%	8%	12%	2%
Small business en retail management	31%	31%	29%	10%
overig	68%	3%	16%	13%
totaal Ad ECABO domein	71%	6%	12%	11%

Bron: vereniginghogescholen.nl, 2014